

St. Anna Ziekenhuis

Borstverwijdering bij borstkanker (ablatio mamma)

WWW.ST-ANNA.NL

| bijzonder betrokken |

Uw chirurg heeft met u besproken, dat u in aanmerking komt voor een gehele verwijdering van de borst. In deze folder leest u hier meer over.

Wanneer wordt de gehele borst verwijderd

Voorwaarden

U komt in aanmerking voor een gehele verwijdering van de borst als:

- de tumor te groot is ten opzichte van de grootte van de borst om borstsparend te opereren.
- zich meerdere tumoren verspreid in de borst bevinden.
- vooraf al duidelijk is, dat bestraling (radiotherapie) bij u niet mogelijk is.

Lymfeklieroperaties

Tegelijkertijd met de verwijdering van de borst, kunt u ook geopereerd worden aan de lymfeklieren in de oksel. Hierbij zijn twee verschillende operaties mogelijk.

- Schildwachtklieroperatie: hierbij wordt in principe één lymfeklier (soms meer dan één) uit de oksel verwijderd. In de folder *“Schildwachtklieronderzoek en –verwijdering”* treft u hier meer informatie over aan.
- Okselklierverwijdering (okselkliertoilet of -dissectie); hierbij worden alle lymfeklieren uit de oksel weggenomen. Hierover vindt u in de folder *“Okselklierverwijdering bij borstkanker”* meer informatie.

Directe reconstructie

Soms is het mogelijk om tijdens een borstverwijdering een directe reconstructie van de borst te laten verrichten. Dit gebeurt in dezelfde operatie, in samenwerking met de plastisch chirurg. Als u hiervoor in aanmerking komt, heeft de chirurg op de polikliniek dit met u besproken. Voor vragen hierover kunt u altijd bij de chirurg terecht. Hierover vindt u in de folder *‘borstreconstructie bij borstkanker’* meer informatie.

Ziekenhuisopname

U moet rekenen op de volgende opnameduur:

- Bij verwijdering van de borst + schildwachtklier: 2 dagen en 1 nacht.
- Bij verwijdering van de borst + okselklieren: 2 dagen en 1 nacht.

In de folder "*Informatie bij opname*" leest u hier meer over.

Wat gebeurt er tijdens de operatie

Infuus en drains

Tijdens de operatie krijgt u vocht via een infuus in uw arm toegediend. Ook worden er één of twee dunne drains ingebracht. Een drain is een slangetje dat in het wondgebied is ingebracht, om overtollig wondvocht (bloed en lymfe) weg te laten vloeien in een vacuüm opvangsysteem.

Ingreep

Bij een borstverwijdering wordt uw gehele borst met tepel verwijderd. De onderliggende borstspier blijft gespaard. Het litteken ligt horizontaal tussen het borstbeen en de oksel. Afhankelijk van de borstgrootte en eventueel een lymfeklierenoperatie in de oksel, kan de lengte van het litteken variëren.

Algehele verdoving

De operatie vindt plaats onder algehele verdoving.

Duur van de operatie

De operatie duurt ongeveer 2 à 3 uur. Dit is afhankelijk van de behandeling die bij u plaats vindt.

Wat gebeurt er na de operatie

Infuus

Het infuus wordt verwijderd als u op de afdeling bent en u gedronken en geplast heeft en niet (meer) misselijk bent. Bij een gelijktijdige okselklieverwijdering blijft het infuus tot de volgende ochtend gehandhaafd. 's Ochtends na de operatie wordt bloed bij u geprikt, om te kijken of u niet teveel bloed bent verloren. Als de uitslag goed is, kan het infuus verwijderd worden.

Drain

Uw chirurg bepaalt wanneer de drain(s) verwijderd mogen worden.

- Dit kan al tijdens uw opname gebeuren.
- Het is eveneens mogelijk een afspraak te maken met de mammacare verpleegkundige op de polikliniek, om de drain later te verwijderen. Op de afdeling krijgt u hierover instructies. Tevens krijgt u de folder "*Naar huis met een okseldrain*" mee.

Wondvocht

Na het verwijderen van de drain kan een ophoping ontstaan van wondvocht (seroom) in het operatiegebied. Dit is niet verontrustend, maar kan wel vervelend zijn. Dit vocht kan worden weggezogen. Dit is meestal pijnloos, omdat het wondgebied nog gevoelloos is. Dit kan nog tot enkele weken na het verwijderen van de drain nodig zijn en gebeurt tijdens de controles op de polikliniek door de chirurg of de verpleegkundig specialist.

Ontslag

Bij ontslag krijgt u een afspraak mee bij uw chirurg en de mammacare verpleegkundige, 7 - 10 dagen na de operatie. Tijdens deze afspraak wordt uw borst/wond gecontroleerd en krijgt u de uitslag van het weefsel dat onderzocht is door de patholoog.

De uitslag en informatie over nabehandelingen

Neem iemand mee

Breng zo mogelijk een van uw naasten mee naar de afspraak, waarin u duidelijkheid krijgt over de uitslag. Dit kan u helpen om thuis ook over uw ziekte en behandeling te praten.

De uitslag

Het verwijderde borstweefsel en eventueel verwijderde lymfeklieren worden microscopisch onderzocht door een patholoog. Na 7 - 10 dagen zijn de uitslagen hiervan meestal bekend en worden deze besproken in een multidisciplinair team, dat onder andere bestaat uit de chirurg, internist-oncoloog, radiotherapeut, radioloog en patholoog.

Nabehandelingen

In het multidisciplinaire team wordt ook besproken welke aanvullende nabehandelingen voor u het beste zouden zijn. Het kan gaan om de volgende behandelingen:

- radiotherapie
- hormonale therapie
- chemo therapie
- immunotherapie

Uw behandelend chirurg en mammacare verpleegkundige bespreken dit, zo nodig, met u tijdens de uitslag.

Gevolgen van de ingreep

Gevoelloze huid

Door het verwijderen van de borst en uw tepel wordt op de plaats van het litteken uw huid geheel of gedeeltelijk gevoelloos. Dit gevoel herstelt zich meestal heel langzaam.

Wondvocht

Na de operatie kan in het begin wondvocht (ook seroomvocht genoemd) ontstaan in het wondgebied. Uw chirurg zal dit na de operatie wekelijks controleren en indien nodig het wondvocht verwijderen. Dit gebeurt op de polikliniek. Omdat de huid na de operatie nog gevoelloos is, voelt u hier weinig van.

Huid- en oedeemtherapie

De mammacare verpleegkundige op de polikliniek zal u, indien nodig, doorverwijzen naar een gespecialiseerde huid-, oedeem- en lymfetherapeut. Dit kan in het St. Anna Ziekenhuis, maar u kunt ook naar een therapeut in uw eigen omgeving.

Mogelijke complicaties

Nabloeding

Een nabloeding kan optreden na een borstoperatie. Deze ontstaat meestal binnen 24 uur na de operatie. U bent dan nog opgenomen. Soms is een tweede operatie noodzakelijk.

Infectie

Verder is er kans op een infectie. Dit uit zich in roodheid rondom het operatiegebied, temperatuursverhoging en zwelling. Meestal is een antibioticakuur dan noodzakelijk.

Welke leefregels zijn van toepassing

Drain

Als u naar huis gaat met een drain, mag u uw arm maximaal tot schouderhoogte optillen. Oefeningen hiervoor kunt u vinden in de folder "*Naar huis met een (oksel)drain*". Zolang u deze drain heeft, mag u niet autorijden.

Bewegen en belasten

- Het onbelast bewegen van uw arm is erg belangrijk voor het behoud van uw schouderfunctie. Uw arm mag u de eerste 2 weken echter niet zwaar belasten: maximaal 1 kg. Zie ook de folder "*Oefeningen na een borstoperatie*".
- Na 2 weken kunt u fietsen.
- Na 6 weken mag u sporten, zoals: hardlopen, tennis en aerobics.

Andere richtlijnen

- U mag de 2e dag na de operatie als u thuis bent douchen met doucheschuim/shampoo.
- Na 3 weken mag u in bad en/of zwemmen.
- Na 2 weken mag u deodorant gebruiken als de wond gesloten is.
- Uw oksel 2 weken niet ontharen.
- Bij pijn kunt u tot 4 x daags 2 tabletten paracetamol 500 mg. innemen.
- Na 6 weken mag u onder de zonnebank, als u geen radiotherapie krijgt. De operatiewond moet u onder de zonnebank nog gedurende 12 weken afdekken.
- U kunt uw wond met een droog gaasje afdekken, wanneer u dat prettig vindt.

Wanneer moet u contact opnemen

U moet contact opnemen bij:

- temperatuurstijging boven 38,5° C die langer dan 24 uur duurt;
- toenemende roodheid of zwelling van het operatiegebied en/of oksel.
- toenemende vochtophoping, mogelijk met pijn en bewegingsbeperking;
- lekkage vocht/bloed uit de wond en toenemende pijnklachten.

Tijdens kantooruren kunt u contact opnemen met de **polikliniek chirurgie, telefoon: 040 - 286 48 72**. Vraagt u dan naar de mammacare verpleegkundige, de verpleegkundig specialist of de chirurg.

Tijdens het telefonisch spreekuur kunt u contact opnemen met de mammacare verpleegkundige. Voor tijden en telefoonnummer zie folder "*Mammacare verpleegkundige*". Bij geen gehoor kunt u bellen met de polikliniek chirurgie.

Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de afdeling **Spoed Eisende Hulp (SEH), telefoon: 040 - 286 48 34**.

Deze folder is niet bedoeld als vervanging van de mondelinge informatie, maar als een aanvulling hierop. Hierdoor is het mogelijk om alles nog eens rustig na te lezen.

St. Anna Ziekenhuis

locatie Geldrop

Bogardeind 2
5664 EH Geldrop

locatie Eindhoven

Antoon Coolenlaan 1-03
5644 RX Eindhoven

T 040-286 40 40

COLOFON

Opmerkingen, suggesties of aanvullingen op de folder kunt u kenbaar maken bij patiëntenvoorlichting:
patiëntenvoorlichting@st-anna.nl

WWW.ST-ANNA.NL

**CHI076
03-16**